

UNDP Türkiye Aylık Dergi

YENİ HAYATLAR

EYLÜL 2019 - SAYI: 165

SKA ETKİ
HIZLANDIRICI'DA
FİNALE DOĞRU

"DEPREMİN EKONOMİ
ÜZERİNDE OLUŞTURDUĞU
RİSK BÜYÜYOR"

GÜÇLÜ BELEDİYELER
GÜÇLÜ TOPLUMLAR

İÇİNDEKİLER

2019 İnsani Gelişme Raporu Yolda	2
Belediye Hizmetlerinin Krizlere Yanıt ile Ne İlişkisi Var?	4
Yaşama Yer Aç	18
SKA Etki Hızlandırıcı'da Finale Doğru	22
Yeni CBi Raporu Yayımlandı	24
Toplumsal Cinsiyete Duyarlı İletişim	26
Limak Eşitlik Mührü Programı'nı Başlattı	28

Bizi sosyal medya üzerinden takip etmek için ikonlara tıklayın

Kapak: Levent Kulu @ UNDP Türkiye

2019 İNSANİ GELİŞME RAPORU EŞİTSİZLİKLERLE ETKİLİ MÜCADELE İÇİN YOL GÖSTERECEK

Tüm toplumlarda eşitsizlikler devam ediyor, uçurumlar açılıyor. Yılın son çeyreğinde yayımlanacak olan 2019 İnsani Gelişme Raporu, insani gelişmede eşitsizliğin bugüne kadarki en kapsamlı analizini sunacak ve çözümler için bize yol gösterecek.

Günümüz dünyası hâlâ adil olmaktan çok uzak. Yoksul bir ülkede veya ailede doğan bir bebeği bekleyen yaşam ve olasılıklar, daha varlıklı çocukları bekleyenlerden tamamen farklı. Tüm toplumlarda, uzun süredir var olan eşitsizlik türleri devam ederken, hayatın yeni alanlarında da insanlar arasında uçurumlar açılıyor. 2019 İnsani Gelişme Raporu, eşitsizliğin insanların sağlık ve mutluluğu için en önemli olan boyutlarına ve bunların arkasındaki nedenleri anlamaya odaklanacak.

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı İnsani Gelişme Raporu Ofisi Direktörü Pedro Conceição, "Pek çok insan eşitsizliğin son derece önemli olduğuna inanıyor ancak bunun neden önemli olduğu ve bununla ilgili ne yapılması gerektiği hakkında daha az görüş birliği var. Eşitsizliği daha iyi tanımlamak ve dünya çapında gerçekleşen ekonomik, sosyal ve çevresel dönüşümler göz önüne alındığında eşitsizliğin nasıl değişeceğini daha iyi anlayabilmek için, ölçümlemimizi keskinleştirmemiz gerekiyor. Ancak o zaman, bu eşitsizliklerin etkili bir şekilde üstesinden gelebilecek politikalar tasarlayabiliriz." dedi.

Rapor, gelir eşitsizliklerine odaklı yaygın söylemin ötesine geçerek, sağlık, eğitim, teknolojiye erişim, ekonomi ve iklimle ilgili şoklara maruz kalma gibi diğer

boyutlardaki eşitsizlikleri de dikkate alacak. Ortalamalara dayalı ölçümlerle yapılamayanı yaparak, yeni veri ve metotların yardımıyla eşitsizliklerin insanların yaşamlarını nasıl etkilediğinin altını çizecek. 2030'a ve Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'na ulaşma ve ötesiyle ilgili uzun vadeli bir bakış açısı taşıyacak.

Conceição, "İnsani gelişmede hem yakınsama hem de ıraksamalara tanık oluyoruz. Örneğin, günümüzde birçok ülkede, temel eğitime erişimde insanlar arasındaki uçurumlar kapandı. Ancak, hem erken çocukluk dönemi hem de eğitim niteliğinde yoksul ve varlıklı ailelerin çocukları arasındaki farklar artıyor. Bu eşitsizlikler, özellikle de iş gücü piyasasını etkileyeceği düşünülen hızlı teknolojik değişimler düşünüldüğünde, yaşam boyu süren sonuçlar doğuracak. Bu da, eşitsizlikler analizimizin, gelirin, ortalamaların ve bugünün ötesine neden geçmesi gerektiğini gösteren örneklerden sadece bir tanesi." dedi.

Yılın son çeyreğinde yayımlanması beklenen 2019 İnsani Gelişme Raporu'nun tanıtım videosunu izlemek için: youtu.be/zao_hi7lts

Raporla ilgili güncel gelişmeleri takip etmek için: hdr.undp.org/en/towards-hdr-2019

KALKINMA ÇABALARINI GÜÇLENDİRMEK VE YEREL DAYANIKLILIK İNŞASI: BELEDİYE HİZMETLERİNİN KRİZLERE YANIT İLE NE İLİŞKİSİ VAR?

Kamu hizmetlerine yönelik artan talep, gelişmekte olan her ülke için zorlayıcı olabilir. Yerel düzeyde ise durum; özellikle doğal afet, karmaşık acil durumlar ve insani kriz anlarında daha da karmaşık görünmekte. Günümüzde yerleşim yerleri, kriz anlarında yerlerinden edilen bireyleri ağırlamakta ön cephede yer alıyor. Ani nüfus artışı, kısıtlı altyapı ve üstyapı imkânlarına sahip yerel idarelerin kamu hizmeti sunumu kapasitesini zorlayıcı nitelikte. İtfaiye, yangın ve acil durumlara müdahale, park ve bahçe yönetimi, çöp toplama ve depolama, atık yönetimi, atık su bertarafı ve yönetimi gibi, mahallenizde görmeye alışık olduğunuz tüm temel yerel kamu hizmetlerini bir düşünün. Bu durum, toplum sağlığı, çevresel ve sosyal riskler, ticari, ekonomik kayıplar ve topluluklar arası gerilime neden olmaya da namzet.

UNDP, Suriye krizinin etkileri ile başa çıkmaya çalışan yerel idarelere, yerel halka ve Suriyeli bireylere, belediye hizmetlerinin kalite ve kapasitesini güçlendirerek yardım ediyor. Özellikle Avrupa Birliği (AB) tarafından finanse edilen çeşitli projeler kapsamında hayata geçen destek, ulusal çapta dikkat çekmeye devam ediyor. UNDP Türkiye olarak, önde gelen 12 gazeteci ile birlikte, nüfusunun yaklaşık yüzde 25'i Suriyeli bireylerden oluşan Hatay'ı ziyaret ettik. "Medeniyetler beşiği" olarak bildiğimiz, hoşgörü, dayanışma ve misafirperverliğin şehri Hatay, halihazırda İstanbul, Şanlıurfa ve Gaziantep'in ardından en yoğun Suriyeli nüfusa ev sahipliği yapıyor. Şehir ve insanları, kısıtlı imkânları ile Suriye krizinin menfi etkileri ile başa çıkmaya çalışıyor. Ve UNDP, çözümün önemli bir parçası olarak öne çıkıyor.

Sürdürülebilir kalkınma, dayanıklılık ve hatta krizlere yanıt ile belediye hizmetleri arasındaki derin ve doğrudan ilişkiyi merak ediyor musunuz?

Kemerlerinizi bağlayın; sizi Türkiye'nin "Göç Laboratuvarı", Hatay'a götürüyoruz. Neleri başardığımızı yerinde görmek; doğru yaklaşım, araçlar, strateji ve planlama bir araya geldiğinde, kalkınma yardımı ve iş birliğinin neleri değiştirebileceğini izlemek üzere.

Gila Benmayor, gazeteci

“UNDP, Birleşmiş Milletler (BM) kurumları içerisinde farklı bir konumda. Belediyelerin altyapılarını güçlendirmek konusunda çalışan tek kuruluş ve bir projeyi başından sonuna götürecek mühendis, satın alma uzmanı vs. gibi insan kaynağına sahip. Deneyimli ekipleriyle yerel kurumlarla iletişime geçip ihtiyaca cevap verecek projeler üretiyor ve kaynak arayışına geçiyor.”

Sürdürülebilirlik, sivil toplum ve kalkınma alanlarında ülkemizin önde gelen kalemlerinden, Hürriyet gazetesi yazarı Gila Benmayor'un köşe yazısı yukarıdaki ifadelerle başlıyordu. İki günlük makaleler dizisi, UNDP'nin AB tarafından fonlanan projelerinin, Suriye krizinden etkilenen yaşamları nasıl değiştirdiğine tanıklık etmeyi amaçlayan bir basın heyetinin Hatay'a yaptığı ziyaretin hemen arkasından yayımlandı. Ulusal basını temsilen 12 köşe yazarı ve bir televizyon ekibi, iki günlük bir saha ziyareti kapsamında Hatay merkez, Hassa, Yayladağ ve Kırıkhan ilçelerindeki projeleri yerinde görme fırsatını buldu. UNDP Türkiye Mukim Temsilci Yardımcısı Sukhrob Khojimatov liderliğindeki ekibimiz, misafirlerine UNDP'nin Türkiye'de neleri başardığını gösterme fırsatını yakaladı.

UNDP proje yöneticileri, saha ekipleri, aynı zamanda İlbank ve Hatay Büyükşehir Belediyesi'nin ilgili kurum ve kuruluşları, ziyaretlerin çeşitli aşamalarına eşlik etti. İki gün boyunca şantiyeler, toplantı odaları, ilçeler ve şehrin farklı noktalarında; bireyleri, toplulukları ve kurumları güçlendirerek dayanıklılıklarını artırmayı amaçlayan entegre bir projenin farklı ayaklarını inceleme fırsatı bulduk.

Esasen, kamu hizmetlerine yönelik artan talep, gelişmekte olan her ulus için belirli zorluklar içermekte. Doğal afetler, karmaşık acil durumlar ve insani krizler nedeniyle ortaya çıkan hareketlilik ve göçün tetiklediği ani nüfus artışı, ulusal ve yerel yönetimlerin üzerinde daha fazla baskı oluşturmakta. Krizler bir bölgeyi vurunca, insanlar doğal olarak bazen ülke içinde, bazen de komşu ülkelerde daha güvenli bölgelere göç etmekte. Netice itibarıyla, şehirler ve sakinleri, günümüzde giderek artan ölçüde göç olgusu ile karşı karşıya kalmakta. Şehirlerin misafir ettikleri yeni nüfusu ve ihtiyaçlarını da göz önünde bulundurursak, kaliteli belediye hizmetleri her şehir için zor, ama bir o kadar da önemli hale gelmiş durumda.

Özellikle altyapı, üstyapı, teknik uzmanlık ve hizmet sunumu kapasitesi açısından imkanları, mültecilerin gelişinden önce de sınırlı olan belediyeler için hizmet sunumuna devam etmek, oldukça zorlayıcı. Beklenmedik nüfus artışı, yerel düzeyde sürdürülebilir kalkınma çabalarına da ciddi engel oluşturmakta. Öte yandan; mülteciler ve ev sahibi toplulukların birlikte yaşadıkları şehirlerin yukarıda sıraladığımız ihtiyaçlarının karşılanmaması, toplumlar arası uyuma zarar vererek istenmeyen gerilimlere de neden olabilmekte. Bu nedenle; belediyelere atık yönetimi, belediye hizmetleri, altyapı gelişimi ve teknik destek alanlarında katkı sunan tek BM ajansı olan UNDP'nin Türkiye'deki çabaları sosyal uyum, sürdürülebilir kalkınma ve refah için büyük önem arz ediyor. İstanbul, Şanlıurfa ve Gaziantep'in ardından en çok mülteciyi ağırlayan Hatay'da halen nüfusun yaklaşık yüzde 25'i Suriyeli göçmenlerden oluşmakta.

Tam da bu noktada, UNDP'nin krizlere yanıt ve dayanıklılık alanındaki katma değeri devreye giriyor. Esasen, büyüklüklerinden bağımsız olarak, altyapı yatırımları, belediyelerin bütçelerindeki en büyük harcama kalemi. Bina ve tesisler, teknik ekipman, transfer istasyonları, kolektörler, atıksu arıtma tesisleri, şehir merkezleri ile kırsal alanlarda yaşayanlara hizmet götürmek için inşa edilmekte. Tüm bu yatırımlar, halihazırda kendi kalkınma mücadelelerini veren, aynı zamanda, yüzbinlerce mülteciyi ağırlayan toplumların refah ve ilerlemeye ulaşmaları için gerekli. Ve bu yatırımları gerçekleştirmek için ciddi mali kaynağa ihtiyaç var.

Örnek vermemiz gerekirse, sadece katı atık transfer istasyonları aracılığıyla, UNDP, şehirlerin sağlık ve yaşam kalitesi gibi alanlarda AB standartlarına uyumunu artırıyor. Kent sakinleri ve kırsal bölgelerde yaşayanlar için çevresel koruma sağlıyor ve daha fazla nüfusa hizmet götürme baskısı altındaki belediyelerin üzerindeki mali ve operasyonel yükü hafifletiyor.

Kaynak ve kapasiteleri sınırlı olan belediyelerin beklenmedik nüfus artışı ile birlikte gelen atık (çöp, katı atık, atık su vb.) üretimi ve yönetimi gibi, sağlık ve çevre konularını da içeren sorunlarla mücadele etmekte zorlandığının altını çizen UNDP Türkiye Mukim Temsilci Yardımcısı Sukhrob Khojimatov da *"Güneydoğu Bölgesi'nde üretilen toplam ek atık, yılda 1 milyon tonun üzerinde ve katı atıkların sadece taşınmasının yıllık maliyeti 25 milyon ABD Doları'nı aşıyor. Araştırmalara göre, Türkiye'nin güneydoğusunda yer alan ve nüfusunun yaklaşık yüzde 20'si kadar mülteciye ev sahipliği yapan illerdeki belediyelerin, artan hizmet talebini karşılamak amacıyla gerekli kapasiteye erişebilmeleri için yıllık ek 215 milyon ABD Doları'na ihtiyacı olacak"* sözleriyle durumun mali boyutunu gözler önüne seriyor. Rakamlar gerçekten her şeyi ortaya koyuyor. Gila Benmayor'un köşe yazısında ifade ettiği gibi: *"Anlayacağınız açık büyük"*.

Sukhrob Khojimatov,
Mukim Temsilci
Yardımcısı

Önde gelen haber portallarından T24'ün editörü Gonca Tokyol'un makalesi; **"Kimseyi geride bırakma", UNDP, sınır kentlerinde hem 'ev sahiplerinin' hem Suriyelilerin yaşam kalitesini artırıyor**", başlığını taşıyor. Tokyol UNDP'nin projelerini anlattığı yazısında, *"Hem yerel yönetimlerin üzerindeki baskı azaltılıyor hem de mültecilerin kendilerine yetmeleri sağlanıyor"* ifadelerini kullanıyor.

"Kendine yeterlilik", insani kriz bağlamında kullanılan sihirli sözcüklerden biri. Her düzeyde "Atlatma, toparlanma, iyileşme", sürdürülebilir kalkınma ve dayanıklılığa giden yolda anahtar kelime. Bireyler, kurumlar ve şehirler için de geçerli bu durum. Toplulukların ve kurumlarının güçlenmesinin yolu, "Kendine yeterlilik"ten geçiyor.

Güncel verilere göre Türkiye’de ikamet eden Suriyeli bireylerin yüzde 97’si, şehirlerde Türk komşuları ile yan yana yaşıyor. Yerel idareler ve belediyeler, Suriye krizi nedeniyle artan nüfusla birlikte gelen hizmet talebini karşılamakta zorlanıyor. Türkiye’nin güneyinde özellikle sınır bölgelerinde yer alan ve 100,000’in üzerinde geçici koruma altındaki Suriyeliye ev sahipliği yapan 4 il bulunmakta. Aralarında Kilis, Hatay, Gaziantep ve Şanlıurfa’nın da bulunduğu illerdeki Suriyeli nüfusun genel nüfusa oranı ise yüzde 10 ile yüzde 90 arasında değişiyor. Ve UNDP tüm bu illerde önemli projeler yürütüyor.

Yerel düzeydeki zorluklardan bahsetmiştik. Büyükşehir belediyelerinin hizmet götürme sorumluluklarını kırsal alanlar ve köylere kadar genişleten yasal değişiklikler, işin talep yönünde yeni birtakım sıkıntılara da yol açmış durumda. Suriye krizi kaynaklı gelişmeler ise, altyapıdan üstyapıya, ulaşım hizmetlerinden, yeşil alanlara, belediyeler üzerinde yeni bir yük oluşturdu. Belediyelerin merkezi hükümet bütçesinden aldıkları pay, nüfusları ile orantılı. Ve mülteciler, yerel yönetimlere ayrılan bütçe paylarının hesaplamasında dikkate alınmıyor. Dolayısıyla evet, Türkiye’nin, özellikle sınır bölgelerindeki belediyeleri, zaten kısıtlı olan imkanları nedeniyle sıkıntı yaşıyor. Ve UNDP, yerel yönetimlere destek olarak dayanıklılıklarını artırıyor.

“Nüfus artıyor ama belediyenin geliri artmıyor. Dolayısıyla UNDP’nin yukarıda sözünü ettiğim TDP projesi, Suriye krizinin şehirler üzerindeki baskısını azaltmanın yanı sıra mültecilerin topluma entegre olmasını hedefliyor.” diyor Gila Benmayor. İki günlük yazı dizisi devam ediyor: *“Çevre sorunlarına ve yerel yönetimlerin sıkıntılarına çözümler üretmek için birlikte çalışan İlbank ve UNDP, aynı zamanda Suriyelilerin kendi kendilerine yeterli hale gelmelerine de katkıda bulunuyor.”*

“UNDP’nin AB’nin MADAD Fonu’ndan almayı başardığı 50 milyon euronun 22,5 milyon euroluk bölümü belediyenin altyapısının güçlendirilmesine ayrılmış. Proje Hatay, Şanlıurfa, Kilis ve Gaziantep’i kapsıyor. Ziyaret ettiğimiz Hatay’da Yayladağı ve Kırıkhan’da katı atık transfer istasyonunun inşaatı İlbank’ın iş birliğiyle devam ediyor. Reyhanlı ilçesindeki atık transfer istasyonu ise devreye girmiş. UNDP Güneydoğu’da değişik fonlarla şimdiye kadar 6 tane atık transfer istasyonu yapmış.”

Basın gezisine katılan bir başka medya mensubu, CNN Türk’ten Fatoş Karahasan ise *“Bu istasyonlar ne işe yarar dersiniz ‘vahşi depolamayı’ önüyor”,* diyor. Proje Müdürü Sertaç Turhal’ın anlatımından aktardığına göre *“İlçe belediyelerinin küçük çöp kamyonları istasyona geliyor ve UNDP’nin Hatay Belediyesi’ne temin ettiği büyük TIR’lara çöpleri transfer ediyor. Çöpler böylelikle ayrıştırılmak üzere ilçelerden Hatay’daki merkeze ulaştırılıyor.”*

Fatoş Karahasan, gazeteci

Turhal’ın işaret ettiği gibi, çöp aslında bir değer ve geri dönüştürülerek ya da organik malzemeden biyogaz üreterek ekonomiye kazandırılması mümkün. UNDP, Hatay Belediyesi’ne böyle bir imkan sunuyor ve teknik destek sağlıyor.”

Gila Benmayor’un köşe yazısı ile devam edelim: *“Projenin Suriye krizinin yükü altında kalan belediyelere sağladığı desteğin Hatay ayağını yerinde görmüştük. UNDP’nin katı atık ve atık su yönetimi gibi projelerinin Suriyeli mültecilere ev sahipliği yapan Hatay, Kilis, Urfa, Gaziantep belediyelerine katkısı büyük.”* Bir gazetecinin izlenimlerini basit ama güçlü sözcüklerle ifade etmesi, UNDP olarak mesajımızı Türkiye’de onbinlerce haneye iletmiş oldu. Amacımız, zaten buydu.

Tekrar T24'ten Gaye Akyol'a dönelim: "UNDP kriz sonrası yönetim çerçevesinde dayanıklılık temelli sürdürülebilir bir kalkınma politikası izleyerek hem ev sahibi toplulukların hem de Suriyelilerin yaşam standartlarını yükseltmeyi amaçlıyor. Avrupa Birliği'nin sağladığı mali destekle finanse edilen Suriye Krizine Yanıt Olarak Türkiye'de Dayanıklılık Projesi'nin (TDP) hedefi de Suriye'ye sınır komşusu olan Şanlıurfa, Hatay, Kilis ve Gaziantep'te ani nüfus artışı nedeniyle belediyeler ile yerel yönetimlerin yaşadığı sorunlara uzun vadeli çözümler getirmek."

Krize yanıt ve dayanıklılık alanında, hem savaş ve trajediden kaçan, yerinden edilmiş insanları, hem de ev sahibi toplulukları güçlendiren, iyi tasarlanmış bir projenin gerçek değeri. "Çöp toplamak ve topluluklar arasında sosyal uyumu sağlamak arasında nasıl bir ilişki var?" diye sorabilirsiniz. Cevabını az önce vermeye çalıştık.

Sertaç Turhal, Proje Müdürü

Yine de, hâlâ **"Neden katı atık, UNDP bu işin içinde neden var?"** sorusu aklınıza takılabilir. O zaman basitçe anlatmaya çalışalım. Projenin Belediye Hizmetlerini Güçlendirme Bileşenini yöneten Sertaç Turhal, konuyu şu şekilde özetliyor: "UNDP'nin hep entegre bir yaklaşımı oldu. Biz bir projeye karar verirken, Türkiye'nin kalkınma hedefleriyle paralel ve belediyelerin ihtiyaçlarına uygun olarak devletten bir partnerle çalışıyoruz. Katı atık aktarma istasyonları da bunun parçası. Bugüne kadar güneydoğuda 6 tane katı atık aktarma tesisi tamamladık, 2 tane daha yapıyoruz ve bizim yaptığımız 8 istasyona ek olarak belediyelerin tesislerini de hesaba katarsak burası Türkiye'de katı atık aktarma sorunu çözülen ilk bölge olacak. Bu projenin önemli olmasının da birkaç nedeni var. İstasyonlarda sadece inşaat yapmıyoruz, transferi sağlayacak araçları da satın alıp belediyeye verdik. Yayladağı ilçesi 60-65 bin nüfuslu, her gün 65-70 ton çöp çıkıyor. Bu çöplerin merkeze transfer edilmesi lazım ama belediyelerin finansal gücü olmadığından, getirmesi gerekse de belediyeler bu çöpü taşıyor. Getiremediği için de vahşi depo dediğimiz sahalara döküyor. Bu alanlarda da çöp sızıntı suyu yeraltı su kaynaklarına karışıyor, ekonomik değeri olan biogaz metan olarak atmosfere salınıyor ve hem sera gazı oluyor hem de patlama tehlikesi yaşanıyor. Bizim amacımız çöpü buradan transfer edip hem vahşi depolama alanlarının yarattığı çevresel tehditleri ortadan kaldırmak hem de belediyelerin çöpten para kazanabilmesini sağlamak."

UNDP'nin bölgede yürüttüğü projeler kapsamında inşa edilen istasyonlar tamamlandığında, Güneydoğu Anadolu Bölgesi, Türkiye'nin katı atık transfer problemini çözen ilk bölgesi olacak. UNDP'nin AB tarafından finanse edilen projesi Reyhanlı, Kırıkhan, Yayladağı ve Samandağ ilçelerine 4 katı atık transfer istasyonu kurulmasını içeriyor. Bu tesislerden Reyhanlı'daki tamamlanmış durumda, Kırıkhan ve Yayladağı'ndakilerin yapımı ise halen sürüyor, Samandağ ilçesinde ise bir adet mobil transfer istasyonu hazırlanacak. Tesislerin tamamı bitirildiğinde, kentteki katı atık transfer süreçlerinin kurumsal altyapısı yüzde 90'a yakın oranda UNDP tarafından sağlanan destekle tamamlanmış olacak.

Yapılan yatırımlardan yararlanacak Türk vatandaşı sayısı 384 bin 532, Suriyelilerle birlikte bu sayı 486 bin 433 kişiye çıkacak. Her istasyona üç adet katı atık transfer aracı ile bir adet kazıcı-yükleyici araç hibe edilmesini de kapsayan yatırımlar, hem çevre temizliği ve halk sağlığında önemli iyileşmeler sağlayacak, hem de Hatay Büyükşehir Belediyesi'nin bütçesinden toplamda 8.5 milyon TL'lik bir yükü alacak; hibe edilen araçların sağlayacağı tasarruf tutarı, yıllık 3 milyon TL'ye ulaşacak.

UNDP'nin atık yönetimi konusunda hayata geçirdiği bir diğer yatırım da Hassa'da inşa edilen atık su arıtma tesisi. Ekim ayında tamamlanması planlanan proje kapsamında günlük 4 bin metreküp su arıtılacak. Bu da halihazırda Hassa'nın kanalizasyonunun aktığı Asi Nehri'ndeki kirliliğin önüne geçilmesi için önemli bir adım. Belki Lübnan'da doğan ve Suriye'den geçerek Türkiye'den denize dökülen Asi Nehri'nin tamamını temizlemek mümkün değil ancak Hassa bölgesindeki yaklaşık 60 bin kişinin atık su arıtma ve atık yönetimi ihtiyacına cevap verecek olan tesisle yeraltı sularının kirlenmesi de dahil, bir dizi önemli sağlık ve çevre riskinin azaltılması hedefleniyor.

Projenin tamamlanmasıyla birlikte 24 bin 954'ü yerel nüfus, 6 bin 613'ü Suriyeli olmak üzere toplam 31 bin 567 kişi atık su tesisinden faydalanmış olacak. 3 milyon 279 bin dolar tutarındaki projenin AB'nin finansal desteğiyle hayata geçmesi de, belediyenin öz kaynaklarının farklı yatırımlara aktarılmasını mümkün kılacak.

UNDP'nin Hatay'da desteklediği bir diğer kurum da itfaiye. Faaliyet alanı genişleyen ve imkan ve kabiliyetleri halihazırda yetersiz olan Hatay İtfaiyesi'ne 2 yangın söndürme aracı ve bir su tankeri, proje kapsamında hibe edildi. Bir yangın anında müdahale için ilk 3 dakikanın hayati öneme sahip olduğunu ifade eden itfaiyeciler, UNDP'nin sağladığı araçlar sayesinde müdahale kapasitelerinin arttığını belirtiyor. UNDP'nin araç desteği, hem geleneksel ısınma yöntemleri sebebiyle yangın ihtimalinin daha yüksek olduğu Suriyelilerin yaşadığı bölgelere müdahalede, hem de yerel nüfusun mevcut sıkıntılarını giderme konusunda büyük katkı sağlamış.

İtfaiyeye hibe edilen iki adet ilk müdahale aracının 2018 yılında 200'den fazla vakada kullanıldığı düşünülüyor; bu sayı da ilçe genelinde meydana gelen yangınların yüzde 25'ine, il genelinde meydana gelen yangınların ise yüzde 4,1'ine denk düşüyor. Bu hesaplamayla itfaiye söndürme araçlarından fayda gören kişi sayısı 470 binden fazla.

Bağışlanan su tankeri ise büyük ölçekli yangın vakalarının yanı sıra su dağıtımı ve cadde sulaması gibi görevlerde de kullanılıyor. UNDP tarafından temin edilen araç, Antakya ilçesinde bu görevler için kullanılan tek tanker ve aynı zamanda bir diğer merkez ilçe olan Defne'de de görev yapıyor. 2018 yılı verilerine göre, su tankeri 4.262 su dağıtımı, 1.925 cadde sulama görevinde kullanılmış; bu da il genelindeki su verme/dağıtma ve cadde sulama görevlerinin sırasıyla yüzde 25,66 ve yüzde 17,50'sine denk düşüyor. Sulama aracının yılda 660 binden fazla kişiye hizmet götürdüğü düşünülüyor.

T24'ten Gaye Akyol, durumu şu sözlerle ifade ediyor: *"Nasıl ki yangın Türkiyeli ya da Suriyeli dinlemiyorsa; araçların hizmet verdiği kişilerin ev sahibi ülkeden mi yoksa mültecilerden mi olduğunun da istatistiği yok. Hatay İtfaiyesi'ndeki yetkililer sayıları toplam olarak veriyor, bu da aslında hem ev sahibi ülkenin vatandaşlarının hem de Suriyelilerin kolektif kalkınmasını amaçlayan UNDP'nin projesinin ne kadar anlamlı olduğunu gösteriyor."*

Gelin yazıyı, yerelde dayanıklılık inşa etmek, sürdürülebilir kalkınmayı güçlendirmek ve kriz sonrası yönetimi, iyileşme ve krizlere yanıt alanlarındaki dünyadan en iyi uygulama örneklerini paylaşmak konusunda gerçekleştirilecek önemli bir uluslararası buluşma ile kapatalım:

Gila Benmayor'un yazdığı gibi; *"2019 sona ermeden Türkiye'nin Suriye mülteci kriziyle deneyimlerini anlatacağı iki platform var. İlki, UNDP'nin, Gaziantep Belediyesi, Belediyeler Birliği, IOM, UNHRC gibi kurumların iş birliğiyle Gaziantep'te 26-27 Kasım tarihlerinde düzenleyeceği uluslararası Belediyeler Forumu. Buna mülteci kabul eden ülkelerden 50'den fazla belediyenin katılması bekleniyor. İkincisi 17-18 Aralık tarihlerinde Cenevre'de düzenlenecek Küresel Mülteci Forumu. Türkiye bu forumun eş başkanı."*

Kapatırken, UNDP'nin dayanıklılık temelinde kurguladığı sürdürülebilir kalkınma projeleri, mülteci krizinden en çok etkilenen şehirlerdeki yaşam koşullarında kolektif bir artış sağlayarak sosyal uyumun nasıl kurgulanabileceğine dair çığır açan bir örnek oluşturuyor, tam da BM'nin 2030 Gündemi sloganının da ifade ettiği gibi, "Kimseyi geride bırakma..."

Umarız şimdi belediye hizmetleri sunumu, sürdürülebilir kalkınma, dayanıklılık ve hatta mülteci krizlerine yanıt arasındaki ilişkiyi anlatabildik.

UNDP ekibi Hatay'dan bildirdi.

Hikâye: Ruşen İncoğlu, Fotoğraflar: Levent Kulu @ UNDP Türkiye

y a s a m a y e r a c . u n d p . o r g . t r

4 ŞEHİR YAŞAMA YER AÇAN 4 HİKÂYE

UNDP'nin yeni video kampanyası, ülkenin doğu sınırlarında bir mayın temizleyici ve dezavantajlı kişilere yardım eden genç bir avukat gibi, "Kapsayıcı ve Demokratik Yönetişim" portföyünde UNDP'nin yönettiği projelerle güçlenen farklı insanları gösteriyor.

Türkiye'nin doğu sınırları, ülkedeki ilk insani mayın temizleme projesiyle mayınlardan arındırılıyor; sahadaki mayın temizleyicilerden biri olan Kaffar Akka, öyküsünü Yaşama Yer Aç'a anlatıyor.

Fransa'nın Nantes kentinde yaşayan Türk vatandaşları, UNDP desteğiyle geliştirilen ve konsolosluk hizmetlerine erişim biçimini değiştiren e-konsolosluk sistemi hakkında konuşuyor.

Nevşehir'deki yerel halkın güvenli sığınağı haline gelen Özel İnsanlar Merkezi'nde katılımcılar kendilerini geliştirme fırsatı buluyor.

Balıkesir'den bir avukat, adli yardıma ihtiyaç duyan Suriyeliler de dahil olmak üzere Türkiye'deki dezavantajlı gruplar ile ilişki kurmada nasıl daha başarılı olduğunu anlatıyor.

TÜRKİYE’NİN İLK ULUSLARARASI HIZLANDIRMA PROGRAMI SKA ETKİ HIZLANDIRICI’DA FİNALE DOĞRU

Mülteciler ve dezavantajlı gruplara yönelik, temel hizmetler ve geçim kaynaklarına erişimi dijital kimlik yoluyla kolaylaştırabilecek veya temiz su ve sanitasyon alanında teknolojik çözümler geliştiren tüm dünyadan girişimcileri Türkiye’de bir araya getiren SKA Etki Hızlandırıcı programının finali, “Demo Günü” ile 13 Eylül 2019’da İstanbul’da Joint Idea Kanyon’da düzenlenecek.

Türkiye Dışişleri Bakanlığı ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı’nın (UNDP) öncülüğünde, Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Programı (WFP), Bill ve Melinda Gates Vakfı, Eczacıbaşı Holding ve Limak Holding’in destekleriyle gerçekleşen program, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilgilenen sosyal girişimciler, etki yatırımcıları ve ilgili kurum ve kuruluşları Demo Günü’ne bekliyor.

14 ülkeden 27 ekiple başlayan hızlandırma programı süreci, geliştirdikleri teknolojileri Türkiye’deki mülteciler ve dezavantajlı grupların kullanımına açmak isteyen 9 ekip ile devam ediyor.

“Hızlandırıcı” aşamasına katılan 9 ekip ve 4 gözlemci ekip, WFP, UNDP ve Dışişleri Bakanlığı öncülüğünde 20-23 Ağustos tarihleri arasında düzenlenen saha gezilerine katıldı. 13 ekipten 16 girişimci, İstanbul, Bozüyük ve Gaziantep’te çeşitli ziyaretler yaparak mülteciler ve dezavantajlı bireylerin ihtiyaçlarını sahada gözlemledi, yardım kuruluşları ve uluslararası STK’ların temsilcileri ile toplantılar yaptı; Ankara’da ise devlet kurumları, BM

Kuruluşları ve SKA Etki Hızlandırıcı uzmanları ile bir araya geldi.

Türkiye’de sahada gördükleri ihtiyaçlara yönelik pilot uygulama yapmak için öneriler geliştiren girişimciler, 13 Eylül’de İstanbul’da düzenlenecek SKA Etki Hızlandırıcı Demo Günü’nde bu çözümlerini sunacak ve ardından da bu fikirlerini uygulamak için destek alacaklar. Demo Günü’nde sahnede olacak iki start-up, 24-25 Eylül tarihlerinde New York’ta düzenlenecek Birleşmiş Milletler Genel Kurulu SKA Zirvesi’nde yer alma şansı yakalayacak.

Kimseyi geride bırakmamak mottosuyla çalışan SKA Etki Hızlandırıcı programı ekiplerini yakından tanımak için 13 Eylül’de Joint Idea Kanyon’daki SDGİa Demo Günü’ne bekliyoruz.

13 Eylül 2019, 14:00
Joint Idea Kanyon, İstanbul

www.sdgia.org

“TÜRKİYE EKONOMİSİ BÜYÜDÜKÇE, DEPREMİN EKONOMİ ÜZERİNDE OLUŞTURDUĞU RİSK DE BÜYÜYOR ”

CBi Türkiye'nin 'KOBİ'lerde Dayanıklılık: Yeni Riskler, Yeni Öncelikler' raporu 17 Ağustos 1999 Marmara Depremi'nin 20. yıl dönümünde açıklandı.

Geçtiğimiz Kasım ayında Türkiye'deki işletmeleri deprem, yangın, sel ve mülteci krizi başta olmak üzere doğal afetler ile karmaşık acil durumlara karşı hazırlamak üzere TÜRKONFED ve UNDP tarafından kurulan CBi Türkiye Platformu, 17 Ağustos 1999 Marmara Depremi'nin 20. yıl dönümü nedeniyle 'KOBİ'lerde Dayanıklılık: Yeni Riskler, Yeni Öncelikler Raporu'nu açıkladı.

Raporda, 17 Ağustos 1999 Marmara Depremi'nde 30 binden fazla işletmenin zarar gördüğü ve ekonomik kaybın bugünün parasıyla 200 Milyar TL düzeyinde olduğu vurgulanırken, geçtiğimiz 20 yılda Türkiye ekonomisindeki büyümeye paralel olarak olası bir depremin ekonomi üzerindeki vurucu etkisinin de büyüdüğüne dikkat çekildi.

Türkiye'de doğal afet ve kriz durumlarında devletin imdada yetişeceği beklentisinin riskleri azaltma ve kendi acil durum yönetim ve toparlanma kapasitesini oluşturmada yanıtıcı bir güvence oluşturduğunun ifade edildiği raporda, "Küresel trendleri yakalamak için 'paylaşılan sorumluluk' ilkesinin ülkemizde de uygulanması ve şirket yöneticilerinin kendi risklerini sahiplenmesi ve üzerine çalışması daha sağlıklı olacaktır" görüşlerine yer verildi.

Türkiye'nin çeşitli bölgelerinde giderek artan sel, deprem ve yangın felaketleri toplumun her kesimini etkilerken, ülkenin sahip olduğu dinamik risk profili karşısında özel sektörün sorumluluklarının yeniden belirlenmesi ihtiyacını gündeme getiriyor.

TÜRKONFED ve UNDP iş birliğinde kurulan ve Hedefler İçin İş Dünyası Platformu çatısı altında faaliyetlerini sürdüren CBi Türkiye, son yaşanan afetlerden sonra işletmeleri akut şoklara ve uzun soluklu streslere daha dayanıklı kılmak amacıyla eyleme geçmeye hazır olduğunu açıkladı.

TÜRKONFED, TUSİAD ve UNDP tarafından kurulan Hedefler İçin İş Dünyası Platformu Yönetim Kurulu Başkanı Ümit Boyner, "Türkiye'nin doğal afetler ve değişen riskler karşısında kısa vadede daha hızlı toparlanması ve uzun vadede daha dayanıklı olması için özel sektör olarak üzerimize düşen sorumluluğu almaya, kamu ve sivil toplum ile iş birliklerine hazırız" dedi.

Basın Bültenleri:
bit.ly/2Mhr3rn
bit.ly/2Pu7caH

Rapor: bit.ly/2KMdGfz

TOPLUMSAL CİNSİYETE DUYARLI İLETİŞİM REHBERİ

Güçlü bireyler.
Güçlü toplumlar.

iletişimi
yeniden düşünmek

İLETİŞİMİ YENİDEN DÜŞÜNMEK: UNDP TÜRKİYE'DEN TOPLUMSAL CİNSİYETE DUYARLI İLETİŞİM REHBERİ

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) Türkiye ofisi, toplumsal cinsiyete duyarlı dil kullanımı konusunda bilinçlendirmek ve cinsiyetçi kalıp yargıların kırılmasını sağlamak amacıyla “Toplumsal Cinsiyete Duyarlı İletişim Rehberi” hazırladı.

Toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı iletişim; kadın ve erkeğin eşit temsil edildiği, kaynaklardan ve fırsatlardan eşit yararlandığı, rolleri eşit üstlendikleri, karar alma süreçlerinde dengenin gözetildiği, kalıpların sorgulandığı, toplumsal cinsiyet eşitliğinin ana akımlaştırılmasına hizmet eden kapsayıcı bir konumlandırma, dil ve görsel kullanımını gerektiriyor.

Rehberde, toplumsal cinsiyet ile ilgili kalıp yargıları destekleyen ve cinsiyetçi özellikleri ortaya koyan bir dilden kaçınmak ve iletişimde olumsuz etkileri azaltmak için dikkat edilmesi gereken hususlara yer veriliyor.

Rehbere ulaşmak için: bit.ly/tcdiletisim

LİMAK YATIRIM UNDP'NİN EŞİTLİK MÜHRÜ PROGRAMI'NI BAŞLATAN İLK TÜRK ŞİRKETİ

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı tarafından küresel ölçekte yürütülen toplumsal cinsiyet eşitliği sertifika programı olan "UNDP Eşitlik Mührü - Özel Sektör için Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Sertifika Programı"nın Türkiye pilot uygulaması Limak Yatırım bünyesinde başlatıldı.

UNDP Eşitlik Mührü Programı'nı sahiplenen ilk Türk şirketi olan Limak Yatırım, UNDP'nin teknik desteği ile yürütülen program kapsamında toplumsal cinsiyete duyarlı bir yaklaşımın geliştirilmesi, benimsenmesi ve buna dair küresel standartların kurumsal düzeyde hayata geçirilmesini hedefliyor.

Birçok ülkede kamu ve özel sektör kuruluşlarına yönelik olarak yürütülen program, özellikle şirketlerin kendi bünyelerinde ve iş ilişkilerinde kadın-erkek fırsat eşitliği ve dengesini sürekli olarak izledikleri ve iyileştirici tedbirler aldıkları bir iç yönetim sisteminin kurulmasını öngörüyor.

Kurumsal hayata kapsayıcı model

Limak Grubu ayrıca kadınların mühendislik alanında daha fazla yer almalarını sağlayarak, ülkemizin ekonomik ve sosyal güçlenmesine katkıda bulunmak amacıyla 2015 yılında Limak Vakfı, T.C. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı'nın (UNDP) ortaklığında Türkiye'nin Mühendis Kızları projesini de hayata geçirdi. Bütüncül bir yaklaşımla tasarlanan proje kapsamında lise ve üniversite öğrencilerine yönelik yürütülen programların yanı sıra,

kurumsal hayatta kapsayıcı bir model ortaya koyma hedefi ile UNDP Eşitlik Mührü Programı uygulaması da başlatıldı.

Türkiye'de ilk kez Limak Yatırım'da hayata geçirilen bu program ile edinilen deneyimlerin, UNDP Eşitlik Mührü Programı'nın ulusal öncelikler çerçevesinde şekillenmesi ve yaygın şekilde uygulanmasına katkı sunması hedefleniyor.

Türkiye'nin Mühendis Kızları için eğitimler devam ediyor

Türkiye'nin Mühendis Kızları projesinin lise programı kapsamında düzenlenen "Eğitimcinin Eğitimi" modülü, 24-27 Ağustos 2019 tarihleri arasında İstanbul'da gerçekleştirildi.

Eğitime, Adana, Ankara, Aydın, Balıkesir, Bitlis, Diyarbakır, Isparta, İstanbul, İzmir ve Samsun'daki 25 okuldan farklı branşlardaki 50 öğretmen katıldı.

EYLÜL 2019 TAKVİM

3 Eylül

UNDP Türkiye Hızlandırma Laboratuvarı
Açılış Etkinliği – İstanbul

5 Eylül

Hayırseverlik Uluslararası Günü

12 Eylül

BM Güney-Güney İşbirliği Günü

12 Eylül

SKA Etki Hızlandırıcı "Showcase"
Etkinliği – Ankara

13 Eylül

SKA Etki Hızlandırıcı Demo Günü –
İstanbul

12-13 Eylül

"İşimi Yönetebiliyorum" Projesi Lansmanı
- Antalya

14 ve 28 Eylül

Festtogether- İstanbul

15 Eylül

Uluslararası Demokrasi Günü

17-30 Eylül

BM 74. Genel Kurulu Toplantısı – New York

21 Eylül

Dünya Barış Günü

22 Eylül

Sosyal Fayda Zirvesi – New York

23 Eylül

BM İklim Eylemi Zirvesi – New York

24-25 Eylül

BM SKA Zirvesi – New York

26 Eylül

BM Genel Kurulu Kalkınmanın Finansmanı İçin Üst
Düzey Diyalog Toplantısı – New York

UNDP'NİN TÜRKİYE'DEKİ İŞ İLANLARI

Programme Intern

Audit Administrative Associate

Province Coordinator

Human Resources (HR) Intern

Programme Specialist

Project Assistant

Administrative Assistant (HR)

Editör: Faik Uyanık

Tasarım: Bikem Ahıska

Muhabirler: Bora Akbay, Deniz Tapan,
Ruşen İnceoğlu, Bahar Paykoç, Kübra Gümüşok

© 2006-2019 UNDP Türkiye

Yeni Ufuklar'ın tüm hakları UNDP Türkiye'ye aittir. Yeni Ufuklar dergisinin kaynak gösterilmesi ve ilgili linkin verilmesi kaydıyla dergiden alıntı yapılabilir.

U N

D P

*Güçlü bireyler.
Güçlü toplumlar.*